

Universitätsbibliothek Paderborn

**Iacobi Llobetii Leodiensis E Societate Iesv. Specvlvm
Ecclesiasticorvm, Ac Religiosorvm.**

Llobet de Lanthin, Jacques

Leodii, 1640

§. 3. De Amictu Sacerdotali, ceu galea salutis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47105](#)

§. 3.

De Amictu Sacerdotali, ceu galea salutis.

Sacerdos vbi amictum capiti suo injicit, ita superos omnes, Deumque orat. *Impone Domine capiti meo galeam salutis ad expugnandos diabolicos incursum.* Hic mihi erit agitanda vna quæstio, nodus unus dissoluendus, quæ sit ea galea salutis? existimo cum ea conuenire, de qua Paulus ad Ephesios ait. *Galeam salutis assumite: sed etiam de hac sua est inter Authores controvrsia.* Sunt enim qui vertunt σωτήριον, salutarem. Vox Hebræa est *iesca*, quæ salutem significat: quasi verò galea non modo salutaris, sed & ipsa quoque salus esse videatur.

D. Hieronymus, qui profundius in scriptura pendem figit, textusque varios explorat, ex Græco textu explicat. περικεφαλίαν σωτήρια galeam saluatoris, ut insinuet Apostolus Saluatorem nobis esse debere pro galea, quæ caput nostrum ambiat, seruet, tueatur.

Et ista de nomine quæstio, de re certè ipsa fatis inter se consentiunt Interpretes: galeam illam esse spem salutis; seu eam esse decus illud animi, virtutem theologicam, seu etiam ipsum Saluatorem, quem ut spem habes, vt galeam assumis.

Contra hanc insolenti ausu, impio nisu, scelerata voce incurrit, & arietat Lutherus, & Caluinus; qui cum seipsi exuissent galea Saluatoris; galea bonæ spei,

172 SPÈCVLVM ECCLESIASTICORVM,
spei, & desperationem induissent, alteq; admisissent
in animum, eam quoque in saluatorem ipsum
transferre voluerunt.

Lutherus certe homo ad omnem impietatem
natus, ad omne scelus prostitutus, hanc labem, &
maculam inurit Seruatori nostro, ut eum asperat
omnino desperasse, & a se procul abieciisse galeam
salutis, nedum ea cæteros ornasse. Hæc sunt ipsius
verba, quæ stylo notare placuit, & huic membranæ
ferè renitenti imprimere, ad æternam ipsius igno-
In Ps. 22. miniam. *Nisi dixerimus, inquit, Christum simul sum-
mè iustum, & summè peccatorem, simul summè men-
dacem, & summè veracem, simul summè gloriantem
& summè desperantem, simul summè beatum & sum-
mè damnatum, non videre possumus, quomodo a Deo
sit derelictus. Hoc impudens, & audax Lutheri faci-
nus, hæc impia vox, atrox blasphemia in Christum,
Dei filium, Seruatorēm longè sanctissimum : in
qua certe peccat contra naturæ leges, & pacta, con-
tra prima Philosophiæ principia ; contra placita
Theologiæ, contra torrentem SS. Patrum, contra
conscientiam & veritatem. Astruit enim in uno
Christo re etiam ipsa conuenisse, & conspirasse
summè contraria.*

Est illud Aristotelis pronunciatum, est illa sa-
nioris Philosophiæ vox : *contraria ab eodem subie-
cto se se mutuo expellunt* ; ita frigus expellit calorem
a sua sede, & calor frigus euincit.

Contra hanc naturæ legem , Authorum fidem, rationis lumen, componit Lutherus in vno Christo summam iustitiam cum summo peccato , sum-
mam veracitatem cum summo mendacio , sum-
mam gloriam cum summa desperatione , sum-
mam beatitatem,cum summa damnatione.

Videte quod sceleris portentum , quod mon-
strum hominis : qui non tantum omnes naturæ le-
ges infringere audeat : sed & ipsi Seruatori, ipsi Deo
insultare,& immanissimi sceleris colluuiione fœda-
re. Ut mirum sanè videri debeat : orbe toto inueni-
ri potuisse vel vnum aliquem adeò abiecta sortis,
desperataeque salutis hominem , qui eius doctri-
næ auditor , & assecla esse voluerit. Voluerunt ta-
men (quæ summa est miseria) voluntque etiam-
num plerique : imò voluit & ipse Caluinus mali
corui malum ouum, qui cum & Christum , & ga-
leam salutis abiecisset:audet & eadem exuere Serua-
torem suum,& summa desperatione obruere. Pro-
fert enim in suis institutionibus , & in pugillares ,
ac ceras effundit hanc de Christo blasphemiam.

*Christus diros etiam in anima cruciatus damnati, ac 1.2. Inst. perditi hominis sustinuit. Et quia ad has voces , & c. 16. §. 10. aures lacerantur, & animi perhorrescunt, vt stupor illum, sacrumque horrorem sistat, tam impie propositionis rationem adjicit. Desperatione obru- In c. 27.
tus ab inuocando Deo destitit. Matb.*

Y 3

Tractat

Tractat eo loci Caluinus illa Christi expirantis verba. *Eli, Eli, lama sabacthani, Deus meus, Deus meus ut quid dereliquisti me?* ab illis verbis iterum clamās voce magna, expirauit, vitamque posuit, veluti pia cularem hostiam pro salute generis nostri. Caluinus, qui prodigium illud amoris suspicere, ac venerari debuit, impiè ad flagitium detorquet, dum vult ita clamantem desperasse, & desperatione obrutam animam exhalasse. Sed discedamus ab ijs scele rum monstribus: adhæreamus magnis illis Diuis, Paulo, & Hieronymo, ipsumque Christum fateamur nobis esse galeam salutis, qua in hac vitæ militia, inter aduersos hostium cuneos, æstusque ar morum, tuti, & securi simus. Quod solatio, quod honori debet esse sacratoribus Ecclesiæ ministris, qui vna cum amictu, Christi præsidium, quasi salutis galeam altis capitibus imponunt: & simul cum eo spem æternæ vitæ, ac beatitatis. Et hinc transeo ad alteram sententiam, quæ galeam salutis contendit esse spem firmam æternorum. Varia apud Antiquos fuere spei symbola.

Romanis Flosculus spei bonæ symbolum fuit, maximè verò lili gratia, candorque; quem in varijs nummis expresserunt.

In nummo Imperatoris Claudij, Publij, Titi, eminebat Dea, quæ pallam lœua sustinebat, dextra iactabat lilyum cum hac epigraphe: *Spes publica.*

In

In Titi Claudi nummis spectabatur eadem Dea,
hoc ascripto lemmate. *Spes augusta.*

Denique in Hadriani nummo Dea lilyum i-
stabat hac adiecta inscriptione. *Spes populi Romani.*
Ita lilia amauit Romana pubes, & ijs se se in spem
meliorem erexit.

Huius rationem offert natura, altiorque culmus
quo assurgit, se humili solo erigit, & floris sui ho-
norem lilyum explicat, odoremque diffundit.

Alterum bonae spei signum tulit eadem Anti-
quitas, & luci dedit, fuit illud *Anchora* de qua vas
electionis Paulus. *Fortissimum solatum habemus,* Ad He-
qui configimus ad tenendam propositam spem, quam braos 6.
sicut anchoram habemus animae tutam, ac firmam,
& incidentem usque ad interiora velaminis, ubi
praecursor introiuit pro nobis Iesus.

Hoc mundo, velut irato mari iactamur, alter-
nos aestus patimur, & impiorum malevolentia, ve-
lут aduerso vento, procellisque agitamur. Hos inter
fluctus, timendosque turbines, spem habemus sicut
anchoram animae tutam, ac firmam.

Eam iacimus, non in arena, non in profundo:
sed in summo: est enim illud discrimen inter spem
bonorum, & malorum: quod hi spei suae anchor-
ram abijciant in terras fluctuantes, leues, arenos-
as, demergant in profundum fluentis aquae, id
est vitae, fortisque mortalis: at illi spes omnes
suas

Aliud diuinæ spei hieroglyphicum est galea,
illud à militia, armisq[ue] petitum.

Est caput sedes omnium sensuum, est domici-
lium magnæ mentis, est officina altissimarum co-
gitationum, quod ideo tegi debet, & armari *galea*
salutis, id est sancte spei; quæ cum galea rectè com-
ponitur: quod enim hæc capiti, hoc illa est animo.

Caput cætera corporis membra seruat, mouet,
regit, tuetur, ideoq[ue] plurimum interest ad homi-
nem totum ut illi benè sit: si enim ei ab inficto
vulnere sit malè, si ferro cadat, eodem casu conci-
dunt omnia membra.

Caput hominis est ipsa mens, cogitatio, inten-
tio, amor: ab illis ducuntur, & pendent actiones
cæteræ: debet proinde illa mens, & amor obtegi
galea salutis, spe diuiniore, qua cogitationes, om-
nesq[ue] animi, & affectionum impetus in Deum
flectat, versetq[ue] velut in finem, scopumq[ue] beatifi-
tatis. Et hoc orat, atq[ue] vtinam exoret Sacerdos cum
ait. *Impone Domine capiti meo galæam salutis, ad*
expugnandos diabolicos incursum.

§. 4.

Manipulus fletus, & doloris.

Vbi manipulum brachio inferit Sacerdos, sibi
vbere, ac propitio cœlo elabi postulat copio-
fos lacrymarum imbræ; vt impetrat, hac supplex
vtitur